

PAMIĘTAJ!!! Ostateczne rozwiązania zaznacz na karcie odpowiedzi.

I. CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Kiedy chłopcy już usiedli, Keating odwrócił się do nich twarzą. (...)
 - Drogi Pitts, otwórz podręcznik na stronie pięćset czterdziestej drugiej i przeczytaj nam pierwszą strofę wiersza, który tam znajdziesz. (...)
 - Uwaga, czytam. - Pitts chrząknął z powagą.

Rwijcie pąki swoich róż, póki jeszcze możecie,
 Bo czas leci, choć stary swym wiekiem.
 Kwiat, co dziś uśmiechem się ukłoni,
 Umrze jutro w waszej dłoni.

Pitts przerwał.
 - Rwijcie pąki swoich róż... - powtórzył Keating. - Po łacinie myśl tę można wyrazić zwrotem carpe diem. Czy ktoś wie, co ten zwrot znaczy?

- Carpe diem - wyrwał się natychmiast Meeks, mistrz w łacinie - znaczy tyle, co „chwytaj dzień”. (...)
 - Doskonale, panie Meeks. Zatem „chwytaj dzień” - powtórzył Keating. - Jak myślicie, dlaczego poeta napisał te słowa?
 - Pewnie mu było śpieszno - rzucił ktoś z tyłu.

Chłopcy parsknęli śmiechem.
 - Nie, nie, nie! - powiedział w uniesieniu Keating. - Napisał tak, ponieważ jesteśmy tylko pokarmem dla robactwa. Ponieważ jest nam dane ujrzeć tylko kilka wiosen i kilka jesieni. Ponieważ któregoś dnia, choć trudno w to uwierzyć, każdy z nas przestanie oddychać, zrobi się zimny, umrze! - Przerwał nagle. - Proszę wstać - polecił. - Przyjrzyjcie się uczniom, którzy chodzili do tej szkoły sześćdziesiąt, siedemdziesiąt lat temu. Śmiało, zbliżcie się, spójrzcie na ich twarze.

Chłopcy wstali i podeszli do ściany, na której w długim rzędzie wisiały portrety niegdysiejszych uczniów. Popatrzyli na spoglądające na nich z dalekiej przeszłości młode oczy.

- Niczym się od was nie różnią, prawda? Ta sama nadzieja w oczach, ta sama wiara w dokonanie wielkich rzeczy. Jak w wielu z was. Cóż, gdzie te uśmiechy? Co z nadzieją?

Chłopcy w zamyśleniu wpatrywali się w fotografie. Keating ruszył dookoła sali i zaczął pokazywać palcem kolejne zdjęcia.

- Ilu z nich udało się dokonać choć odrobinę z tego, do czego byli zdolni, zanim zorientowali się, że jest już za późno? Czy w pogoni za wszechwładnym bogiem sukcesu... nie pogubili swoich chłopięcych marzeń? Trzeba wam wiedzieć, że większość z tych dżentelmenów użył teraz ziemię pod cmentarnymi żonkिलami! A jednak, jeśli tylko mocno wytyżycie słuch, usłyszycie ich wołanie. Zbliźcie się do nich - zachęcił. - Śmiało. Słyszycie? Słyszycie ich głos?

W sali zapanowała cisza. Niektórzy chłopcy niepewnie podeszli do fotografii.

- Carpe diem - wyszeptał Keating niskim głosem. - Chwytajcie dzień. Uczynicie wasze życie niezwykłym.

Todd, Neil, Knox, Charlie, Cameron, Meeks, Pitts i wszyscy pozostali w napięciu wpatrywali się w zdjęcia na ścianach. Zdawało się, że twarze z czarno-białych fotografii naprawdę do nich przemawiają. Z głębokiego zamyślenia wyrwał ich dzwonek.

- Dziwak - stwierdził Pitts, kiedy pakowali książki.

- Przynajmniej raz coś innego - powiedział w zadumie Neil.

N. H. Kleinbaum, *Stowarzyszenie umarłych poetów*. Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2000, s. 26-28.

1. Keating jest nauczycielem w elitarnej szkole, dążącej za wszelką cenę do sukcesu. Podczas lekcji polecił przeczytanie wiersza, aby:

- A) zachęcić uczniów do skrupulatnej analizy tekstu B) zwrócić uwagę uczniów na przemijanie czasu
 C) wskazać uczniom konieczność realizowania marzeń D) nakłonić uczniów do poznania historii szkoły

2. Według Keatinga wiersz jest odpowiedzią na fakt, że:

- A) życie jest kruche i krótkotrwałe B) pąki róż szybko rozkwitają
 C) młodzież nie interesuje się poezją D) ludzie szybko tracą nadzieję

3. Keating pokazał uczniom portrety absolwentów szkoły, ponieważ chciał:

- A) wskazać młodzieży wzory do naśladowania B) ustrzec swych wychowanków przed ich losem
 C) pokazać uczniom dokonania najlepszych uczniów D) zapoznać młodzież z ich życiorysami

4. Według Keatinga absolwenci z portretów wołali o:

- A) swym zmarnowanym życiu B) bezsensownej pogoni za sukcesem
 C) niezrealizowanych marzeniach D) odniesionych sukcesach, dyplomach, zasługach

5. Pitts nazwał Keatinga „dziwakiem”, ponieważ:

- A) poprowadził nietypową lekcję B) odwoływał się do łaciny
 C) mówił o śmierci D) nie wystawił uczniom ocen

6. W słowach Keatinga brzmią:

- A) żar i entuzjazm B) radość i szczęście C) przejęcie i zapał D) wzruszenie i ożywienie

II. NAUKA O JEZYKU

7. Błąd językowy znajduje się w zdaniu:

- A) Zawsze uchylał się przed odpowiedzialnością. B) Ucichła już wrzawa po awarii elektrowni.
 C) Ponieśli straty na skutek powodzi. D) Obyło się na strachu.

8. Wyrazy bliskoznaczne są zapisane w szeregu:

- A) cyrkulacja, obieg B) stagnacja, stygmat
 C) oponent, przeciwnik D) aliant, sojusznik

9. W zdaniu *Mimo przeszkód na drodze sportowiec brawurowo pokonał trasę.* - jest okolicznik:

- A) miejsca B) czasu C) sposobu D) przyzwolenia

10. Zdaniem podrzędnie złożonym podmiotowym jest wypowiedzenie:

- A) Powiedzieli nam, że nie mają już czasu. B) Kto nie ma głowy na karku, ten wpada w tarapaty.
 C) Okazało się, że jest za późno na spacer. D) Zaraz przyjdzie tu ktoś, kto zna się na tych sprawach.

11. Zdaniem podrzędnie złożonym orzecznikowym jest wypowiedzenie:

- A) Piotr był taki, że każdy chciał się z nim przyjaźnić. B) Ten dzień był taki, jak każdy inny.
 C) Mam takie możliwości, że wszyscy mi zazdroszczą. D) Michał powiedział, że będzie tu za godzinę.

12. Wypowiedzenie *Komuś zależało na tym, byś przyszedł godzinę później.* - jest zdaniem podrzędnie złożonym:

- A) przydawkowym B) podmiotowym C) okolicznikowym D) dopełnieniowym

13. Wyrazem zapożyczonym jest słowo:

- A) afront B) zdrow C) konkluzja D) żelazo

14. Archaizm został użyty w zdaniu:

- A) Nastąpiła burza. B) Grzmiały harmaty. C) Przyszedł nam w sukurs. D) Nie miał drobnych.

15. Neologizmem słowotwórczym jest wyraz:

- A) zmywarka B) szlafrok C) komputerowiec D) pokojówka

16. Wyraz nacechowany stylistycznie lub ekspresywnie znajduje się w zdaniu:

- A) Stoi tam jakaś rudera. B) To jest dwupiętrowy dom.
 C) Miała szopę na głowie. D) W szopie była sterta siana.

III. LITERATURA

17. W wyroczni delfickiej Edyp dowiedział się, że:

- A) założy szczęśliwą rodzinę B) zostanie królem Koryntu
 C) zabije swego ojca D) poślubi własną matkę

18. W starożytnym teatrze maska służyła do:

- A) wzmocnienia głosu aktora B) ukrycia niedoskonałości urody aktora
 C) ukazania uczuć granej postaci D) wzbogacenia treści dramatu

19. W sporze z Antygoną Kreon kieruje się:

- A) racjami państwa B) dobrem rodziny C) interesem osobistym D) prawami wiary

20. Antygoną jest postacią tragiczną, ponieważ:

- A) nie potrafi przeciwstawić się Kreonowi B) każdy jej czyn wywołuje sprzeciw Kreona
 C) znajduje się w bardzo trudnej sytuacji D) umiera tragiczną śmiercią

21. W „Trenie VIII” poeta wspomina córkę jako dziecko:

- A) pogodnie, pełne radości życia B) smutne, złamane domowymi troskami
 C) czułe wobec rodziców D) natchnione talentem poetyckim

22. Rytuał w II części „Dziadów” A. Mickiewicza dotyczy:

- A) przywoływania duchów B) ofiarowania duchom pomocy
 C) słuchania przekazywanych nauk D) wspólnego spożywania pokarmu

23. Dla szkatułki z pieniędzmi Harpagon (w komedii pt. „Skąpiec”) gotów był:

- A) ożenić się z niekochaną, ale bogatą kobietą B) wydać córkę za bogatego starca
 C) oskarżyć syna o kradzież D) oszczędzić na przyjęciu zaręczynowym

24. Ukazana w „Zemście” szlachta sarmacka cechowała się:

- A) brakiem wykształcenia, zacofaniem B) kultywowaniem tradycji
 C) rubaszością i krewkością D) skłonnością do procesowania się

25. Komizm słowny w „Zemście” uwidacznia się szczególnie w scenie, w której:

- A) Cześnik dyktuje Dyndalskiemu list B) Papkin oświadcza się Klarze
 C) Wacław namawia Klarę do ucieczki D) Papkin wychwala swą odwagę

26. „Mały Książę” to przypowieść, ponieważ:

- A) bohaterami są postacie symbolizujące ludzkie skłonności B) zawiera elementy fantastyki i realizmu
 C) ilustruje znaczenie przyjaźni i odpowiedzialności D) na pierwszy plan wysuwa motyw wędrowki